

در حاشیه

تهرانپارس شلوغ

و فتح خلوت‌ترین محله‌های تهران

بنا بر آخرین آمار منتشرشده در ارتباط با تقسیمات جمعیتی تهران، محله تهرانپارس غربی در منطقه چهار با داشتن جمعیتی بالغ بر ۱۲۵ هزار نفر پرجمعیت‌ترین محله و شلوغ‌تر از شهرهای بزرگ و قدیمی مثل بندرانزلی، لاهیجان و چابهار است. محله مسعودیه در منطقه ۱۵ و جنت‌آباد جنوبی در منطقه پنج به ترتیب پس از تهرانپارس غربی پرجمعیت‌ترین و همچنین محله بوستان ولایت در منطقه ۱۹ و کوهسار در منطقه یک نیز بعد از فتح، کم‌جمعیت‌ترین محله‌های شهر تهران هستند. در تهران بیش از هشت میلیون و ۶۰۰ هزار نفر زندگی می‌کنند که منطقه چهار با داشتن جمعیتی بالغ بر ۹۲۰ هزار نفر، پرجمعیت‌ترین و منطقه ۹ با داشتن حدود ۱۷۴ هزار نفر کم‌جمعیت‌ترین منطقه شهر تهران محسوب می‌شوند. همچنین متراکم‌ترین منطقه تهران به لحاظ جمعیت، منطقه ۱۰ با آمار ۳۹۹ نفر بر هر هکتار محسوب می‌شود. منطقه ۲۲ نیز با آمار ۳۰ نفر بر هر هکتار کم‌تراکم‌ترین منطقه تهران است. وجود بافت ریزدانه در منطقه ۱۰ و زمین‌های عریض در منطقه ۲۲ دلیل حجم بالا و کم‌تراکم در این دو منطقه است.

ما دنبال محرومیت از فضای مجازی نیستیم

منظری، دادستان کل کشور در پاسخ به این سوال که صحبت‌هایی درباره مسدودسازی اینستاگرام شده است آیا این اقدام صورت می‌گیرد، گفت: «فیلترینگ حساس و مهم است. ما باید معنای فیلترینگ را برای مردم درست بیان کنیم. ما می‌گوییم باید این شبکه‌ها مدیریت شود، اگر می‌شود کاری کرد که شبکه‌های «گرمی» بتوانند به مردم خدمت برسانند اما آسیب نزنند این کار را انجام دهید اما اگر نمی‌شود باید تصمیم دیگری گرفت. ما می‌گوییم چرا مصوبات شورای عالی فضای مجازی اجرا نمی‌شود، این شورا با ریاست رئیس‌جمهور تشکیل جلسه می‌دهد، پس چرا اجرا نمی‌شود و اشکال ما به وزارت ارتباطات و دستگاه‌های دیگر عدم‌اجرای همین مصوبات است. برخی آدم‌های مریض احوال تا حرف از سالم‌سازی فضای مجازی و فیلترینگ می‌زنیم، می‌گویند می‌خواهیم مثل ۱۰۰ سال قبل زندگی کنیم، در صورتی که ما دنبال محرومیت مردم از فضای مجازی نیستیم بلکه دنبال سالم‌سازی هستیم. دولت باید تمام امکانات خود را به میدان بیاورد تا همه مردم از فضای سالم برخوردار باشند.»

باز هم سناریوی تکراری حذف طرح خبرنگاران

محسن پورسیدآقایی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران در جمع خبرنگاران در پاسخ به پرسشی مبنی بر سرانجام پیشنهاد حذف طرح ترافیک خبرنگاران گفت: «این موضوع را ما به جمعی از اعضای کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر، خبرنگاران، انجمن‌های صنفی و نمایندگان فرهنگ واگذار کرده‌ایم و چند روز پیش نیز در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چه نظری درباره حذف طرح ترافیک خبرنگاران دارید، گفت: «هر آنچه در آن جلسه تصمیم‌گیری شود انجام خواهیم داد، یکی از مدیران خبرگزاری‌های این پیشنهاد را داده بود که طرح حذف شود و به جای آن، کارتی به خبرنگاران داده شود که از آن بتوانند برای حمل‌ونقل استفاده کنند.» این اظهارات درحالی است که هیچ‌یک از مدیران خبرگزاری‌ها سهمیه‌های خبرنگاران نیستند. مدیران خبرگزاری‌ها همچنان از کاهش سهمیه‌های خبرنگاری در سال جاری که حاشیه‌های زیادی در پی داشته، گلایه‌مند هستند، چه رسد به اینکه سهمیه‌ها از اساس حذف شود. به نظر می‌رسد حاشیه‌سازی‌های جدیدی در راه است.

افزایش ۱۵۰ میلیاردی بودجه بیماران خاص

حیدرعلی عابدی، سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درخصوص ردیف بودجه بیماران خاص توضیح داد: «بودجه بیماران خاص قبلاً در ردیف خاص و در ردیف بودجه‌ای تحت‌عنوان بودجه بیماران خاص قرار داشت.» عابدی با بیان اینکه سال گذشته ۲۱۶ میلیارد تومان به بیماران خاص اختصاص یافت، گفت: «سال جاری این رقم به ۱۵۰ میلیارد تومان رسیده است اما باید توجه داشت از محل هدفمندی یارانه‌ها در سال قبل برای بیماران خاص مبلغی در نظر گرفته نشده بود اما امسال ۲۱۶ میلیارد تومان از محل هدفمندی یارانه‌ها به این گروه اختصاص یافت که جمع این مبلغ به ۳۶۶ میلیارد تومان می‌رسد. وزارت بهداشت اعلام می‌کند این مبلغ نیز در ردیف بیماران خاص قرار بگیرد به دلیل اینکه ممکن است هدفمندی یارانه‌ها تحقق پیدا نکند اما سازمان برنامه و بودجه معتقد است از محل هدفمندی یارانه‌ها چهار هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان برای کمک به وزارت بهداشت تعیین شده و از این مبلغ ۲۱۶ میلیارد تومان به بیماران خاص تعلق دارد که این موضوع محقق خواهد شد. آنچه درخصوص بودجه بیماران خاص از سوی دولت تحویل مجلس شده مبلغ ۳۳۶ میلیارد تومان است که نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است. اولویت سازمان برنامه و بودجه بیماران خاص است و باید توجه داشته باشیم که دولت باید بودجه خود را تا حد توان محقق کند.»

بعد از سال ۸۳ دوباره جنبش دانشجویی پای کار احقاق حقوق کارتن خواب‌ها

پاسکاری سازمان‌ها از کارتن خواب‌ها قربانی می‌گیرد

عکس: آتنا

وضعیت گرمخانه‌های تهران مناسب نیست

صدها نشست خبری هم برگزار شود و صدها بار هم مسئولان مختلف از قبول مسئولیت کارتن خواب‌ها و معتادان و خیابانگردها و بی‌خانمان‌ها شانه خالی کنند و مسئولی را متوجه سازمان دیگری بدانند و خود را لایه‌لای مرزهای گسترده این مسئولیت‌پذیری غرق کنند و البته فرار، آن چیزی که مهم است افرادی هستند که همین حالا بی‌دلیل اگر از سر جای خودتان بلند شوید و در خیابان قدم برنیزید می‌بینید- که سوری در سطل زباله فرو کرده‌اند و دستی مقابل تان دراز می‌کنند؛ معنادی پایب شیشه‌را با فندک اتمی اش داغ می‌کند و در دنیای ایده‌آل برآمده از اعتیادش سیر می‌کند و لذت می‌برد. اینها واقعیت‌هایی هستند که تا نمیرند، واقعی نیستند و کسی درباره‌شان آن طور که باید تصمیم‌گیری نمی‌کند. الهام فخاری، عضو شورای شهر تهران هم با ما هم‌عقیده است. او آورده در ارتباط با وضعیت گرمخانه‌ها گفت: «وضعیت گرمخانه‌ها در شهر تهران اصلاً مناسب نیست. تعداد تخت‌هایی که الان در گرمخانه‌ها درحال سرویس دهی به بی‌پناهان هستند، متناسب با تعداد آنها نیست.»

همه زیر ساخت‌ها برای شهرداری آماده شده تا از خود سلب مسئولیت نکند

مرتضی طلائی، عضو کمیسیون اجتماعی و فرهنگی شورای شهر سابق تهران در ارتباط با اقدامات مدیریت شهری سابق در حوزه سازماندهی و ساماندهی وضعیت کارتن خواب‌ها به «فرهیختگان» گفت: «سیاست ما در دوره سابق مدیریت شهری این بود که هر پهنه و منطقه‌ای در شهر تهران گرمخانه‌ای داشته باشد، این هم البته با ملاحظاتی بود، مثلاً برخی مناطق ویژه معتادان، برخی ویژه بانوان و... نمونه‌اش هم همان گرمخانه ویژه بانوان در منطقه چیتگر. مشکل اما در حوزه آسیب‌های اجتماعی این نیست. هیچ دستگاهی عملاً مسئولیت حوزه آسیب‌های اجتماعی در کشور را به خاطر موازی کاری‌هایی که وجود دارد، نمی‌پذیرد. زنان سرپرست خانوار هم همین‌طور هستند، هرکس تسویر را در زمین سازمان دیگری می‌اندازد. عدم موفقیت در ساماندهی آسیب‌های اجتماعی در کشور ناشی از همین بلاتکلیفی و چندوجهی و چندمسئولیتی بودن در امر رسیدگی به آنهاست و چون لبه‌های مشترک دارد همه می‌توانند بگویند وظیفه ما نیست و وظیفه دیگری است. با این همه اما در دوره قبلی مدیریت شهری، ما به دلایل گوناگونی موضوع آسیب‌های اجتماعی و رسیدگی به آن را به‌عنوان اولویت خودمان قرار دادیم، چون بلاتکلیف بود، کسی مسئولیت آن را نمی‌پذیرفت، چهره شهر تهران را مخدوش کرده بود، به لحاظ انسانی اینها هم‌نوعان ما بودند و هستند و علی‌رغم تمام مشکلات، انسانیست پابرجاست و شهرداری‌ها هم به‌عنوان یک نهاد عمومی در جامعه براساس مسئولیت‌پذیری اجتماعی در مدیریت شهری پذیرفتند که در این حوزه ورود کنیم. در بخش‌های مختلفی هم ورود کردیم و اقدامات بسیاری انجام دادیم؛ هم در بخش‌های کالبدی از جمله توجه به مناطق آلوده شهر، ساماندهی بافت‌های فرسوده و... و هم در بخش‌های درمانی و خدماتی و رفاهی اقدامات زیادی انجام شد. مسئولیت‌پذیری اجتماعی باعث می‌شد تا منابعی که در اختیار ما بود را برای مردم هزینه کنیم. ما تا حدی کار را پیش بردیم که اگر کسی از شهر دیگری هم می‌آمد، می‌توانستیم به او اسکان دهیم تا به کارهایش برسد. امکان سلب مسئولیت‌ها برای همه دستگاه‌ها وجود دارد، الان همه زیرساخت‌ها برای شهرداری فراهم است تا شانه خالی نکند، سازمان خدمات اجتماعی و اورژانس اجتماعی و امکانات و... وجود دارد، بودجه وجود دارد و هزینه می‌کنند و حقوق می‌دهند اما به راحتی می‌گویند که وظیفه ما نیست.»

شهرداری تهران مکلف به ایجاد زیر ساخت و فضاهایی برای ساماندهی کارتن خواب‌هاست

مضاف بر اعضای سابق مدیریت شهری باید با شورای پنجمی‌ها هم حرف می‌زدیم اما هیچ‌کدام از اعضای

به میدان مطالبه‌گری در این حوزه باز کرد و حالا دوشب است که فعالان دانشجویی شیراز و دانشجویان بسیجی با تحصن و تجمع اعتراضی مقابل ساختمان شورای شهر شیراز انتقاد خود را به وضعیت رسیدگی به این افراد اعلام کرده‌اند و خواستار توضیح و رسیدگی مسئولان شهری به این افراد هستند.

ساماندهی کارتن خواب‌ها وظیفه شهرداری است یا نه؟

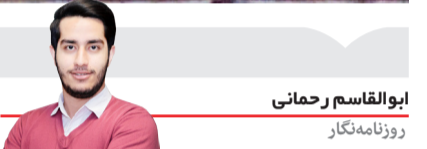
خواستار مواضع مسئولان و نهادهای مختلف در ارتباط با مسئولیت داشتن و نداشتن در قبال کارتن خواب‌ها و بی‌خانمان‌ها نشان می‌دهد هیچ‌کدام تمایلی برای قبول مسئولیت آنها ندارند و غربی و بی‌کسی آنها محدود به خیابان‌ها و نبود خانه‌ای گرم و خانواده‌ای دلسوز نیست و از لحاظ قییم سیاستگذار و مسئولیت‌پذیر هم همچون بی‌خانمانی و بی‌سرپناهی، بی‌مسئول و بی‌مسئولیت‌پذیرند. با همه اینها اما همان‌طور که بالاتر گفته شد، اولین حرکت جدی بعد از اتفاقات و جنبش‌های سال ۸۳ ایجاد گرمخانه‌ها توسط شهرداری در مناطق مختلفی از تهران بود که همان‌طور که از اسم‌شان پیداست، ایجاد فضا و سرپناهی گرم جهت گذران شرایط سخت در فصول مختلف برای کارتن خواب‌ها و افراد بی‌سرپناه از چشم‌اندازهای آنها بود.

رسیدگی به کارتن خواب‌ها وظیفه شهرداری نیست

این جمله و از این دست جملات را هم همچون همان آمار فوت متعدد در حوزه کارتن خوابی و کارتن خوابان بسیاری می‌توان در فضای رسانه‌ای دید و البته فقط هم معطوف به شهرداری نیست. بهزیستی، کمیته امداد و... هرکدام به اندازه خود در این حوزه و در قبال مسئولیت‌های خود مواضع متفاوتی گرفتند و اغلب هم از پذیرش مسئولیت کارتن خواب‌ها شانه خالی کردند. بعد از فوت دو کارتن خواب در نزدیکی گرمخانه تعطیل تهرانسر با حسن خلیل‌آبادی، عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران گفت‌وگو کردیم و او در این باره به «فرهیختگان» گفت: «مددسراها و سامان‌سراها و رسیدگی به آنها و همچنین رسیدگی به وضعیت این افراد در حوزه وظایف شهرداری نیست و وظیفه نهادهای حمایتی مثل بهزیستی، کمیته امداد و... است. سابقاً در شهرداری تهران سیاست کلانی وجود داشته است که برای مسائل سیاسی، وظایف سازمان‌های دیگر را برعهده می‌گرفت. وضعیت مالی شهرداری هم آن موقع خوب بود و با سیستم شهرفروشی درآمد خوبی داشتند ولی ما چون در محدودیت‌های مالی هستیم و آن هم برای رعایت قانون است، این تمکن مالی را نداریم. ما وظایف اولیه خودمان که نگهداشت شهر و پرداخت حقوق پرسنل شهرداری و... است را انجام می‌دهیم و اضافه‌کاری‌هایی که از سابق برعهده ما گذاشته شده را نمی‌توانیم پیش ببریم و آن امکاناتی را که قبلاً برای هر موضوعی وجود داشته، اصلاً برای رضای خدا، نمی‌توانیم ادامه بدهیم و مسئولیتی هم نداریم. ما وظایفی داریم و می‌توانیم همیار بقیه سازمان‌ها باشیم نه اینکه وظایف آنها را انجام بدهیم.»

وظیفه ساماندهی کارتن خواب‌ها هیچ ارتباطی با شهرداری ندارد

نجم‌الدین محمدی، مدیرعامل سازمان خدمات اجتماعی شهرداری تهران هم در ارتباط با وظایف شهرداری در قبال کارتن خواب‌ها چندی پیش گفته بود: «قانون مقرر کرده ما زیرساخت ایجاد کنیم؛ بنابراین وظیفه ساماندهی کارتن خواب‌ها هیچ ارتباطی با شهرداری ندارد. سازمان‌های متولی با بودجه‌های شهرداری تکلیف دارند کارتن خواب‌ها را ساماندهی کنند و باید در گرمخانه‌ها هریک اتاق می‌داشتند و به وظیفه ساماندهی خود می‌پرداختند. ساماندهی به این معنا که فرد به آغوش خانواده بازگردد، مربوط به چندین سازمان است.»

ابوالقاسم رحمانی روزنامه‌نگار

پارسال که از مسجد حاج حسن صنیع‌الدیوان و میهمان‌نوازی‌اش از کارتن خواب‌ها نوشتیم، از اینکه با چه وضعیتی در سرمای سرد و استخوان‌سوز به خانه خدا پناه آوردند، گفتیم که این رسالت انسانی را باید از مساجد هم انتظار داشت اما نهادهایی هستند که باید حواس‌شان بیشتر به این بندگان خدایی باشد که به هر علتی ناتوان از زندگی عسادی، روزها را در خیابان‌ها و پارک‌ها و سردر زباله‌دان‌ها می‌گذرانند و شب‌ها هم کارتن به سرکشیده و دست را هاهاکنان چشم‌می‌بندند و در سرمای زمستان می‌لرزند و می‌خوابند؛ البته خوابی که بیداری بعد از آن شاید غیرقابل پیش‌بینی‌ترین اتفاق ممکن زندگی‌شان باشد؛ حتی غیرقابل پیش‌بینی‌تر از شکست آلمان از کره در جام جهانی روسیه.

اولین قربانی‌های کارتن خوابی

سال ۸۳ اولین آمارها از گوشه و کنار شهر، خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها تا حتی جلسات هیات‌دولت از فوت کارتن خواب‌ها و بی‌سرپناه‌ها اعلام شد. ۸۰ نفر، ۲۳ نفر و... ۲۴ آورده ۸۳ وزیر کشور از وجود حدود ۶ هزار کارتن خواب در تهران سخن به میان آورد. او در خصوص تعداد افرادی که در سرمای زودرس آن سال جان باخته‌اند، گفت: «حدود ۸۰ نفر از این افراد به علت بی‌خانمانی، بیکاری و اعتیاد جان باخته‌اند.» همان دوران بود که استنارت اولین حرکات دانشجویی در واکنش به چنین فجایعی خورد؛ حرکتی که جنبش عدالتخواه دانشجویی آن را پایه گذاشت و بعد از نامه‌نگاری‌ها آنها را به تحصن و بست‌نشینی مقابل نهادهای مختلف مسئول در این حوزه کشاند. تحصن‌ها از مقابل شهرداری احدی‌نژاد آغاز شد و بعد به مقابل استانداری تهران، سازمان بهزیستی، وزارت بهداشت و کمیته امداد رسید. این حرکت دانشجویی سواي ثمرات خرد و کلان متعدد، دو نمره اصلی داشت؛ اول اینکه تمام نهادهای مسئول و مذکور اقدام به ارائه گزارش نسبت به فعالیت‌های خود کردند و دوم اینکه مقام معظم رهبری نیز از این اقدام دانشجویان تقدیر و تشکر کردند.

اولین گرمخانه‌ها

نجم‌الدین محمدی، مدیرعامل سازمان خدمات اجتماعی شهرداری تهران چندی پیش و در جریان نشست خبری خود در ارتباط با ایجاد اولین گرمخانه‌ها در تهران گفت: «سال ۸۳، اولین گرمخانه‌های تهران در پارک تختی به صورت سازه چادری ایجاد شد. بعد از آن در سال ۸۵ اداره کل آسیب‌های اجتماعی شهرداری برای کاهش آسیب‌ها شکل گرفت. پس از آن، چندین گرمخانه دائمی تأسیس شد و برای افرادی که نیاز به خدمات شبانه‌روزی داشتند، گرمخانه‌های اسلامشهر و لویزان ایجاد شدند.»

همچنان کارتن خواب‌ها قربانی می‌شوند

سال ۸۳ و ماجراهایی که حول یک دغدغه‌مندی دانشجویی در ارتباط با وضعیت کارتن خواب‌ها صورت گرفت، همه ماجرا نبود. یعنی نه انتظار می‌رفت که این‌طور باشد و ما سال‌های بعدش کارتن خواب جان‌داده‌ای کنار خیابان‌های شهر بینیم و نه این‌طور هم شد که در باغ سبزی روی کارتن خواب‌ها باز شد. از ۸۳ تا همین امروز هر بار جمله مرگ کارتن خواب‌ها را در اینترنت جست‌وجو می‌کنیم به قدر وسع هر سال از یک تا ده‌ها نفر بوده‌اند که از این کارتن خواب‌ها و خیابان‌گردها به هر دلیلی، از جمله سرما و ورود مواد و گرسنگی و مشکلات بهداشتی جان داده‌اند و سوژه رسانه‌ها شده‌اند. آخرین اینها هم بعد از فوت دو کارتن خواب معتاد پشت درهای بسته گرمخانه تهرانسر، فوت بانوی کارتن خواب شیرازی به نام گلبن بود که همچون نمونه‌های سال ۸۳ پای جریان دانشجویی را